

ПОЛІТИКА ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ЗЛОЧИНІВ

Благодійної організації «Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї»

1. Вступ

Спираючись та Конституцію України,

керуючись законодавством України, включаючи Кодекс про адміністративні правопорушення, Кримінальний Кодекс України, Податковий Кодекс України, Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», іншими законами та підзаконними актами,

беручи до уваги принципи та політики Міжнародної федерації планування сім'ї (IPPF), членом якої є Благодійна організація «Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» (далі по тексту – Фонд),

Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї»:

1.1. Пишається роботою, яку Фонд здійснює в Україні, і прагне забезпечити впровадження найвищих стандартів у запобіганні фінансовій злочинності у своїй діяльності та взаємодії із партнерами, донорами та бенефіціарами Фонду.

1.2. Політика щодо попередження фінансових злочинів Фонду спрямована на:

- a) висвітлення сфер фінансових злочинів, які можуть мати місце у Фонді та / або яким він може піддаватися;
- b) визначення та застосування усіх можливостей для запобігання фінансовим злочинам;
- в) відповідність вимогам чинного законодавства;
- d) гарантування, що Фонд вживає найбільш доречних заходів для виявлення та пом'якшення ризиків, пов'язаних із фінансовою злочинністю.

2. Заява про політику фінансової злочинності

2.1. Фонд не допускає будь-якої злочинної діяльності. Репутація Фонду базується на багаторічній добропорядній діяльності, і Фонд прагне забезпечити дотримання всіх законів та інших нормативно-правових актів, що застосовуються до його діяльності.

2.2. Фонд також очікує від своїх співробітників та партнерів однакових найвищих стандартів нетерпимості до будь-якої злочинної діяльності.

3. Сфера застосування

3.1. Політика Фонду щодо попередження фінансових злочинів поширюється на весь персонал, керівні та наглядові органи Фонду, волонтерів та партнерів, які співпрацюють із Фондом.

3.2. Політика Фонду щодо попередження фінансової злочинності охоплює його діяльність щодо запобігання та вжиття коригувальних заходів проти наступних видів фінансових злочинів або у таких типах ситуацій:

- відмивання грошей,
- фінансування тероризму,
- хабарництво та корупція,
- шахрайство,
- фінансові санкції.

4. Визначення

4.1. Фінансовий злочин, як правило, визначається як злочин, що передбачає незаконний перехід права власності на майно, що належить одній особі, у особисте користування та / чи на користь іншої особи. Фінансові злочини можуть включати відмивання грошей, фінансування тероризму, незаконні операції там, де застосовуються фінансові санкції, підкуп, корупцію та шахрайство.

Відмивання грошей

4.2. Відмивання грошей – це процес, за допомогою якого створюються, існують і використовуються доходи, отримані за межами законодавчої та нормативно-правової бази держави – доходи, отримані від будь-якої незаконної діяльності (наприклад, доходи від торгівлі наркотиками, торгівлі людьми, шахрайства, крадіжок, ухилення від сплати податків).

Основними злочинами, пов'язаними з відмиванням грошей, є:

- приховування, або маскування дійсних джерел, місця знаходження, розміщення, переміщення, приналежності прав або власності майна, коли особі відомо про те, що таке майно було отримане в результаті злочинної діяльності або співучасті в такій діяльності;
- перетворення і передача майна, яке отримано в результаті злочинної діяльності, або в результаті співучасті у такій діяльності з метою приховування або маскування незаконного походження коштів, або надання допомоги будь-якій особі, втягненій в таку діяльність, з метою запобігання юридичним наслідкам цієї діяльності;
- придбання, володіння та користування майном, коли особі відомо про те, що таке майно отримане в результаті злочинної діяльності або співучасті у такій діяльності;
- співучасть, надання допомоги, спроби щодо здійснення або надання допомоги в здійсненні, підбурювання, сприяння або надання поради щодо здійснення дій, зазначених у попередніх пунктах.

4.3. Наслідки вчинення правопорушення потенційно дуже серйозні. Хоча вважається малоімовірним, що будь-хто із Фонду, співробітник, волонтер, член наглядового чи керівного органу, партнер, донор тощо вчинив би будь-яке з чотирьох основних правопорушень, нерозкриття підозри у відмиванні грошей також є правопорушенням.

Фінансування тероризму

4.4 Фінансування тероризму¹ – надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або з усвідомленням можливості того, що їх буде використано повністю або частково:

- для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією);
- для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, виїзду з України та в'їзду в Україну з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій.

4.5 Ці активи/кошти надходять із законних джерел, але використовуються для терористичної діяльності. Основна різниця між фінансуванням тероризму та відмиванням грошей полягає у походженні коштів. Для фінансування тероризму використовуються кошти для політичної дестабілізації, але гроші не обов'язково отримуються з незаконних доходів. З іншого боку, відмивання грошей завжди включає доходи від незаконної діяльності.

4.6. Злочин у фінансуванні тероризму передбачає надання, збір або отримання коштів з наміром або знанням того, що кошти будуть використані для здійснення терористичного акту або будь-якого акту, призначеного для спричинення смерті або серйозних тілесних ушкоджень. Сюди також входить збір або отримання коштів, що має наміром їх використання або знанням того, що вони будуть використані на благо терористичної групи².

Хабарництво та корупція

4.7. Фонд визначає підкуп та / або корупцію там, де використовується чи надається неналежне спонукання:

а) не лише у вигляді грошових виплат, але й у вигляді подарунків, подорожей, розваг, участі у навчальних програмах, досвіду роботи, благодійних внесків та спонсорства;

б) використання третьої сторони як каналу для передачі хабарів іншим особам.

¹ Ст.1 п. 69 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

² Закон 2005 року про кримінальне правосуддя (терористичні злочини) ввів у дію Конвенцію ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 року. Він створив нове правопорушення у фінансуванні тероризму та запровадив схему, за допомогою якої правоохоронні органи можуть заморожувати та / або конфіскувати кошти, використані або виділені для використання у зв'язку зі злочинном, пов'язаним з фінансуванням тероризму, або кошти, які є доходом від такого правопорушення.

4.8. Пропонування, обіцянка, давання, вимагання, приймання або згода на отримання хабаря будь-якого виду у будь-якій формі, прямо чи опосередковано, вважається злочином.

Шахрайство

4.9. Шахрайство³ – це заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою.

Шахрайство включає такі дії, як обман, підкуп, підробка, вимагання, корупція, крадіжка, змова, розтрата, привласнення, неправдиве представлення, приховування матеріальних фактів та змова. Воно може передбачати позбавлення когось майна або права на майно шляхом обману, що може бути прямим викраденням, зловживанням коштами чи іншими ресурсами, або складнішими злочинами, такими як неправдивий облік та надання неправдивої інформації.

Шахрайство не обмежується грошовими або матеріальними благами, але включає такі нематеріальні активи, як статус та інформація.

Фінансові санкції

4.10. Фінансові санкції – це обмеження, введені організаціями / державами / країнами, такими як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Європейський Союз (ЄС), Великобританія (Великобританія), США (США) тощо. Фінансові санкції, як правило, накладаються щоб:

а) змусити організацію, країну чи осіб у межах організації, країни змінити свою поведінку (або її аспекти), збільшивши витрати на них до такої міри, що вони вирішать припинити поведінку, що порушує закон та/чи право;

б) обмежувати ціль, відмовляючи їй у доступі до ключових ресурсів, необхідних для продовження злочинної поведінки, включаючи фінансування тероризму або розповсюдження ядерної зброї;

в) сигналізувати про несхвалення, заклеїти та потенційно ізолювати країну, організацію чи особу на національному чи міжнародному рівні; та / або

г) захищати вартість активів, які були незаконно привласнені з країни, доки ці активи не можуть бути репатрійовані.

4.11. Міжнародні санкції⁴ – санкції, що визнаються Україною, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міждержавних організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав, щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, або обмеження будь-якого доступу до них чи заборони проведення фінансових операцій.

4.12. Санкції спрямовані на приватних осіб, організації або країни можуть:

а) обмежити надання певних фінансових послуг,

б) обмежити доступ до фінансових ринків, фондів та економічних ресурсів.

4.13. Порушення санкцій є кримінальним злочином, і за найсерйозніші справи може бути засуджено до тюремного ув'язнення на строк до семи років.

5. Керівні принципи

5.1. Ця політика відображає прихильність Фонду до запобігання, розкриття та вирішення питань щодо фінансових злочинів.

5.2. Викладені тут керівні принципи забезпечують вказівки щодо процедур, що охоплюють запобігання, виявлення та вирішення питань щодо фінансової злочинності.

5.3. Фонд не є толерантним до будь-якого виду фінансових злочинів, включаючи відмивання грошей, фінансування тероризму, підкуп та корупцію та шахрайство будь-якого типу або за будь-яких обставин, незалежно від того, чи здійснюються вони волонтерами, співробітниками, партнерами чи бенефіціарами Фонду.

5.4. Фонд прагне забезпечити відповідність своєї діяльності фінансовим санкціям, які можуть бути запроваджені у країні, де він працює.

³ Стаття 190 Кримінального Кодексу України

⁴ Див. Ст. 1 п. 33 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261_20#Text

5.5. Фінансова злочинність проти Фонду виснажує кошти та піддає Фонд високому репутаційному ризику, що може перешкодити йому виконувати програми та проекти, підриває ефективне функціонування та ставить під загрозу його сталий розвиток.

5.6. Фонд прагне запобігати, стримувати та виявляти відмивання грошей, фінансування тероризму, хабарництво, корупцію та шахрайство.

5.7. Фонд не буде платити або використовувати третю сторону для сплати хабарів або пропонування неналежних стимулів будь-кому для будь-яких цілей, а також не прийматиме хабарі чи неналежне стимулювання.

5.8. Фонд не займається і не буде опосередковано брати участь у будь-якому наданні хабарів та / або корупції.

5.9. Шахрайство на користь Фонду впливає на його репутацію та здатність залучати етичні пожертви.

6. Впровадження

6.1. Правління Фонду повинне використовувати всі наявні у Фонді механізми для періодичного та послідовного моніторингу впровадження цієї Політики та звітування перед Наглядовою радою про випадки, пов'язані з фінансовою злочинністю, та які заходи можуть бути виявлені та вжиті.

6.2. Реалізація цієї політики повинна мати достатні ресурси та підтримку.

6.3. Фонд буде додатково переглядати та посилювати, за потреби, всі інші наявні політики Фонду, включаючи Політику щодо протидії шахрайству, щоб забезпечити адекватний контроль для захисту Фонду від фінансових злочинів. Сюди входять такі зобов'язання Фонду:

а) визначити ключових відповідальних осіб на всіх рівнях для здійснення нагляду за реалізацією цієї Політики;

б) посилити існуючі системи запобігання, розпізнавання, розслідування та повідомлення про будь-які порушення політики щодо протидії фінансовим злочинам у рамках роботи Фонду, що має включати:

- підвищення обізнаності про фінансову злочинність, її попередження, виявлення та вирішення питань щодо неї в рамках роботи Фонду;
- посилення процесів перевірки членів керівних та наглядових органів Фонду, співробітників, партнерів, донорів щодо їх ділової репутації⁵.
- проведення посиленої комплексної перевірки партнерів, співробітників, які оцінюються як такі, що мають підвищений ризик (осіб, що мають політичний вплив, займають керівні посади тощо)⁶;
- забезпечення належного навчання ключового персоналу та спеціалістів, щоб забезпечити постійний моніторинг внутрішнього контролю для адекватного запобігання, виявлення та вирішення питань щодо фінансової злочинності.
- отримання будь-якого виду ліцензій / сертифікатів, які можуть знадобитися для продовження роботи в тому числі на певних територіях, де працює Фонд.

6.4. Дії Фонду щодо хабарництва та корупції регулюються політикою Фонду щодо протидії хабарництву.

6.5. Фонд має вести належну документацію як доказ системи внутрішнього контролю, яка використовується для підтримки цієї Політики.

Затверджено Загальними Зборами у грудні 2021р.

⁵ Там само - ст. 1 п. 5.

⁶ Політично значущі особи - фізичні особи, які є національними, іноземними публічними діячами та діячами, які виконують публічні функції